

SOPIMUS

KUNTAAN OSOITTAMISESTA JA KOTOUTUMISEN EDISTÄMISESTÄ

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus) ja Ylivieskan kaupunki (jäljempänä kunta/kaupunki) sopivat kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010, jäljempänä kotoutumislaki) 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta, kotoutumisen edistämisestä ja palveluiden käytöstä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta seuraavaa:

1. KOTOUTUMISEN EDISTÄMINEN PAIKALLISTASOLLA

Kotoutumislain 30 §:n mukaan kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Lisäksi kunnan on huolehdittava siitä, että kunnan palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille ja että kotoutumislaisissa tarkoitetut toimenpiteet ja palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on huolehdittava oman henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä kotoutumisen edistämisessä. Maahanmuuttajille tarkoitettuja toimenpiteitä ja palveluja voidaan järjestää myös kuntien välisenä yhteistyönä.

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä on kotoutumislain 32 §:n mukaan laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma tulee ottaa huomioon kuntalain (365/1995) 65 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. Kotouttamisohjelman sisällön linjaukset on määritetty kotoutumislain 33 §:ssä. ELY-keskuksen, työ- ja elinkeinotoimiston, Kansaneläkelaitoksen ja muiden kunnan alueella toimivien viranomaisten on kunnan aloitteesta osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja toimeenpanon seurantaan. Paikalliset maahanmuuttaja-, työntekijä- ja työnantajajärjestöt sekä uskonnolliset yhteisöt voivat tarvittavassa laajuudessa osallistua em. prosesseihin.

Kotoutumislain 44 §:n mukaan valtion maksamien kotoutumislaisissa tarkoitettujen toimenpiteiden kustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että kunta on laatinut 32 §:ssä tarkoitetun kunnan kotouttamisohjelman ja tehnyt 41 §:ssä tarkoitetun sopimuksen ELY-keskuksen kanssa. Tällä sopimuksella ELY-keskus ja Ylivieskan kaupunki sopivat 41 §:n mukaisesti lain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä.

Ylivieskan kaupungin kotouttamisohjelma on hyväksytty kunnan-/kaupunginvaltuustossa 13.11.2012.

2. HENKILÖPIIRI

Kotoutumislain luvussa 6 mainittujen korvausten piiriin kuuluvat kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaiset henkilöt.

Vastaanoton järjestäminen ja kuntaan sijoitettavat pakolaiset

Kunta varautuu järjestämään kotoutumista edistävät palvelut ja toimenpiteet kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaisille, kuntaan osoitetuille ja sijoittuneille henkilöille.¹

Sopimusta allekirjoitettaessa kaupungilla ei ole vuosittaista pakolaiskiintiötä. Pakolaiskiintiöllä tarkoitetaan ELY-keskuksen kuntaan osoittamia kiintiöpakolaisia sekä myönteisen päätöksen saaneita, pakolaisten vastaanoton piiriin kuuluvia turvapaikanhakijoita. Jos kaupunki tekee päätöksen pakolaisten vastaanottamisesta, niin sopimuksen päivittämistarve tarkastellaan erikseen. ELY-keskus voi osoittaa kaupungille pyyntöjä pakolaisten vastaanottamisesta ja tällöin kaupunki harkitsee, onko sillä edellytyksiä vastaanottoon ko. tapauksessa.

ELY-keskus ja Ylivieskan kaupunki yhdessä arvioivat vuosittain kuntaan osoitettujen ja sijoittuneiden henkilöiden alkuvaiheen palveluihin, asumiseen sekä muihin kotouttamis- ja peruspalveluiden käyttöön kohdistuvat tarpeet. Neuvottelu järjestetään vuosittain ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana.

3. KUSTANNUSTEN KORVAAMINEN

3.1 Laskennalliset korvaukset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (jäljempänä KEHA-keskus) korvaa Ylivieskan kaupungille kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaisista henkilöistä aiheutuneet lain 6 luvun mukaiset kustannukset valtion talousarvion rajoissa kotoutumislain 44 §:n, valtioneuvoston asetuksen 1393/2011 1§:n, tämän sopimuksen ja voimassaolevan ohjeen nojalla.

Kotoutumislain 45 §:n nojalla kaupungille maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta lain 2 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun henkilön ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä. Korvausta maksetaan kolmen vuoden ajan 44 §:n 3 tai 4 momentin säädetyistä ajankohdasta. Ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitettussa pakolaiskiintiössä Suomeen otetusta henkilöstä sekä tämän perheenjäsenestä tai muusta omaisesta, joilla on ollut perheside ennen Suomeen tuloa, korvausta maksetaan kuitenkin neljän vuoden ajalta.

3.2 Todellisten kustannusten mukaan korvattavat kustannukset

Korvaus Ylivieskan kaupungin maksamasta toimeentulotuesta

Ylivieskan kaupungille korvataan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain mukaisesta toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään kolmen vuoden ajalta.

Korvaus tulkitsemisen järjestämisestä

Ylivieskan kaupungille korvataan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuille henkilöille järjestetystä tulkitsemisestä aiheutuneet kustannukset.

Korvaus erityiskustannuksista

Ylivieskan kaupungille tai kuntayhtymälle korvataan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksina lain 49 §:n nojalla:

1) ilman huoltajaa olevan alaikäisen sijoittamisesta kotoutumislain 28 §:n mukaiseen perheryhmäkotiin tai muuhun asuinyksikköön sekä perhehoidosta, asumisen tukipalveluista ja muista lastensuojelun palveluihin rinnastettavista toimenpiteistä kunnalle aiheutuvat kustannukset siihen saakka kunnes nuori täyttää 21 vuotta;

2) vamman tai sairauden edellyttämän pitkäaikaisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä kunnalle aiheutuvat huomattavat kustannukset, jos henkilö on ollut huollon tai hoidon tarpeessa Suomeen saapuessaan enintään kymmenen vuoden ajalta; sekä

3) erityisistä syistä muut kunnalle aiheutuneet kustannukset enintään kymmenen vuoden ajalta.

Lisäksi Ylivieskan kaupungille tai kuntayhtymälle voidaan korvata lain 53 §:n nojalla ihmiskaupan uhrille tämän asemasta johtuvien erityistarpeiden vuoksi järjestettävästä toimenpiteestä ja palvelusta, jotka liittyvät henkilön turvallisuuden takaamiseen sekä muuhun uhriasemaan liittyvään erityistarpeeseen.

3.3. Korvaus alkukartoituksen järjestämisestä

KEHA-keskus maksaa kunnalle laskennallisen korvauksen kotoutumislain 9 §:n mukaisen alkukartoituksen järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista. Kotoutumislain mukaan kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea. Kunta voi käynnistää alkukartoituksen myös sitä pyytävälle maahanmuuttajalle, jos tämän arvioidaan sitä tarvitsevan. Korvaus alkukartoituksen järjestämisestä maksetaan, jos maahanmuuttaja ei kunnan alkuhaastattelua tehtäessä ollut oikeissa hakeutua työmarkkinoille ja TE-toimiston järjestämään alkukartoitukseen.

4. MENETTELY KORVAUSASIOISSA

Korvausajan alkaminen ja päätyminen

Korvausta maksetaan siitä alkaen, kun henkilölle, jonka kunnassa asumisen perusteella korvaus maksetaan, on rekisteröity ensimmäinen kotikunta väestötietojärjestelmään.

Jos henkilöllä, jonka kunnassa asumisen perusteella korvaus maksetaan, ei ole oleskelulupaa maahan tulleessaan, eikä hän voi oleskeluluvan saatuaan saada kotikuntalain (201/1994) mukaista kotikuntaan, korvausta maksetaan siitä alkaen, kun hänelle on myönnetty oleskelulupa.

Mikäli henkilö ennen KEHA-keskuksen kunnalle kohdistamassa korvauspäätöksessä määritettyä enimmäisaikaa saa Suomen kansalaisuuden, korvataan kustannukset kotoutumislain mukaisesti sen vuorokauden loppuun, jolloin henkilö ei ole Suomen kansalainen.

Korvauksen maksaminen

Ylivieskan kaupungin on haettava kotoutumislain 6 luvussa ja tämän sopimuksen kohdassa 3 tarkoitettua korvausta KEHA-keskukselle osoitetulla hakemuksella viimeistään kahden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tapahtuneesta toiminnasta korvausta haetaan.

KEHA-keskus maksaa korvaukset kaupungille hakemuksen ja kustannusten korvaamista koskevan sopimuksen perusteella. Kotoutumislain mukaisten kustannusten korvaamista koskeva ohje samoin kuin sopimus- ja hakemusmenettelyssä käytettävät lomakkeet ovat sopimuksen liitteenä.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio tuottaa Ylivieskan kaupungille kuntayhtymän perussopimuksen mukaiset palvelut (sopimus liitteenä). Näiden palveluiden osalta kuntayhtymä voi hakea korvaukset suoraan KEHA-keskukselta silloin, kun on kyse kotoutumislain mukaisista sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksista.

ELY-keskuksella tulee olla mahdollisuus tarkastaa korvattavat kustannukset paikan päällä tai pistokokein.

Maksetun korvauksen palautusvelvollisuus

KEHA-keskus voi kotoutumislain 55 §:n nojalla määrätä kaupungin palauttamaan valtion maksaman korvauksen tai osan siitä, jos korvauksen suorittamista varten on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja tai jos muutoin käy selville, että korvaus on suoritettu perusteettomasti.

Palautettavalle määrälle on suoritettava korkolain (340/2002) 4 §:n 1 momentin mukaan määräytyvän korkokannan suuruinen viivästyskorko. KEHA-keskuksen päätös kunnalle perusteettomasti maksetun korvauksen palauttamisesta on

tehtävä viimeistään viidentenä kalenterivuonna sen toimintavuoden päättymisestä, jolta korvaus on maksettu.

Korvausten muutoksenhaku

Kotoutumislain 6 lukuun perustuviin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä, aluehallintovirastolla, ELY-keskuksella, KEHA-keskuksella, työ- ja elinkeinotoimistolla, kunnan viranomaisella sekä Kansaneläkelaitoksella on oikeus kotoutumislain 87 §:n (1251/2011) mukaan saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tämän sopimuksen toteuttamiseksi välttämättömät tiedot toisiltaan, Maahanmuuttovirastolta, vastaanotto- ja järjestelykeskukselta, kotoutumista tukevien toimenpiteiden ja palvelujen tuottajalta sekä ilman huoltajaa olevalle lapselle määrättyltä edustajalta.

5. VOIMAANTULO, SOVELTAMINEN JA IRTISANOMINEN

Tämä sopimus astuu voimaan siitä päivästä alkaen, kun molemmat sopijaosapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Jos tämä sopimus irtisanotaan, se päättyy 12 kuukauden kuluttua irtisanomis-päivästä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Paikka Ylivieskassa huhtikuun 13 päivänä 2016

Ylivieskan kaupunki

Terho Ojanpera
kaupunginjohtaja

Paikka Oulussa huhtikuun 20 päivänä 2016
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Leila Helaakoski
Johtaja

Hanna Määttä
Ryhmäpäällikkö

